

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ

ISSN 2311-7249 (Print)

ISSN 2410-7336 (Online)

№ 2(47)
2023

Науковий журнал

Засновник і видавець

Національний університет оборони України
Журнал заснований у 2008 році

Адреса редакції

Національний університет оборони України
Інститут інформаційно-комунікаційних
технологій та кібероборони

Повітрофлотський проспект, 28,
Київ, 03049

sitnuou@ukr.net

<http://www.sit.nuou.org.ua>

телефон: (044)-271-07-31, (098)-273-48-62

факс: (044)-271-07-31

Журнал зареєстровано в Державній реєстраційній
службі України
(свідоцтво КВ №20490-10290ПР)

Журнал видається
українською та англійською мовами

Журнал виходить 3 рази на рік

Наказом Міністерства освіти і науки України
№409 від 17.03.2020 р. та №886 від 02.07.2020 р.
журнал включено до Переліку наукових фахових
видань України категорії "Б" в галузях
"технічні науки" та "військові науки",
спеціальності – 122, 124, 253, 255

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національного університету оборони України
21 серпня 2023 року

За використання матеріалів посилання на журнал
"Сучасні інформаційні технології
у сфері безпеки та оборони" обов'язкове

Редакція може не поділяти точку зору авторів
Відповідальність за зміст поданих матеріалів
несуть автори

Журнал індексується у наукометричних базах:
*Google Academy, Index Copernicus,
The Journal Impact Factor,
Directory of Research Journals Indexing (DRJI)*

Журнал представлений у базах даних:
*Bielefeld Academic Search Engine (BASE),
Directory of Open Access Journals (DOAJ),
Research Bible, WorldCat.*

Журнал внесений до каталогів бібліотек:
Vernadsky National Library of Ukraine.

В номері:

- Маиталір В.В.** Вступне слово 5
- Ракушев М.Ю., Кравченко Ю.В., Пантюшенко Р.В.** Аналіз супроводження інформаційно-телекомунікаційної системи «Термінал» під час широкомасштабної збройної агресії РФ проти України 7
- Думенко М.П.** Метод розподілу людських ресурсів між військовими формуваннями 12
- Нагорнюк О.А., Авсієвич Р.О.** Метод розпізнавання виду модуляції радіосигналів космічних систем зв'язку в умовах апріорної невизначеності 19
- Штонда Р.М., Зінченко М.О., Чайка Є.І.** Застосування малогабаритних цифрових тропосферних станцій зв'язку під час ведення бойових дій (операцій) 25
- Маиталір В.В., Гудима О.П.** Концептуальний підхід до формування моделі організаційної структури Ситуаційного центру Міністерства оборони України... 31
- Сидоркін П.Г., Горліченко С.О., Некоз В.С., Шилан М.В.** Методи управління ризиками інформаційної безпеки CRAMM та COBIT 5 for Risk 41
- Ярошенко Я.В.** Удосконалена часткова методика оцінювання рівня підготовки посадових осіб, що залучаються до управління бойовим польотом спільної авіаційної групи пілотованої та безпілотної авіації 48
- Репіло Ю.Є., Головаченко О.В., Ріман О.О.** Методика визначення пріоритетності ракетних та артилерійських підрозділів для їх оснащення безпілотними системами 55
- Дядечко А.О., Даценко І.П.** Підвищення ефективності метрологічного обслуговування засобів вимірювального контролю параметрів зразків озброєння та військової техніки 67
- Маслюк Л.А., Гавалко В.І., Колодяжний А.М., Дзисгомон С.К.** Інформаційно-аналітична підтримка організації роботи органів військового управління під час планування операції 75
- Паценко С.В., Ганненко Ю.О.** Функціонування системи постачання матеріальними засобами Збройних сил України з використанням інформаційних технологій 85
- Нещерет І.Г., Злобін К.В., Цикало Ю.Г.** Особливості побудови та рекомендації стосовно використання радіомодуля rRF24L01 у військовій техніці 91
- Маиталір В.В., Жук О.В., Міненко Л.М., Артюх С.Г.** Концептуальні підходи застосування бездротових сенсорних мереж арміями передових країн світу 96
- Ільїн Д.В., Старинський І.М.** Математична модель системи виявлення вторгнень з використанням нейронної мережі на основі автоенкодерів 113
- Марченко А.О., Войтко В.В., Кузьменко В.В.** Рекомендації щодо розвитку антенних систем засобів радіорелейного зв'язку 119
- Артамощенко В.С.** Модель системи військової освіти на основі ланцюга Маркова 125
- Шевчук В.В., Кривошеєв В.В., Швець М.М.** Вимоги до системи боротьби з безпілотними літальними апаратами 133
- Цибуля С.А., Волокита А.М.** Способи маскування військових об'єктів від виявлення системами штучного інтелекту 139
- Шкурат Б.Ж.** Методика динамічного розподілу ресурсів у спільних діях наземних і повітряних засобів протиповітряної оборони 147
- Репіло Ю.Є., Приміренко В.М., Дем'янюк А.В.** Методика визначення пріоритетності об'єктів противника для прийняття їх як можливих цілей з метою вогневої підтримки з використанням матриці CARVER 155

Редакційна колегія

Головний редактор

ПЕРМЯКОВ Олександр Юрійович,

доктор технічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України,
лауреат Національної премії України імені Бориса Патона

Заступник головного редактора

РАКУШЕВ Михайло Юрійович,

доктор технічних наук, старший науковий співробітник,
лауреат Національної премії України імені Бориса Патона

Члени редколегії:

ВАРЛАМОВ Ігор Давидович,
кандидат технічних наук, доцент

ЛОБАНОВ Анатолій Анатолійович,
доктор військових наук, професор

ВОЙТКО Олександр Володимирович,
кандидат військових наук

МАЛАНЧУК Марина Федорівна,
кандидат економічних наук

ГАЦЕНКО Сергій Станіславович,
кандидат технічних наук

МАЦЬКО Олександр Йосипович,
кандидат військових наук, професор

ГУСАК Юрій Аркадійович,
доктор військових наук, професор

ПРИБИЛЄВ Юрій Борисович,
доктор технічних наук, професор

ЖУК Олександр Володимирович,
доктор технічних наук, доцент

РЕПЛО Юрій Євгенович,
доктор військових наук, професор

ЗІНЧЕНКО Андрій Олександрович,
доктор технічних наук, доцент

РУБАН Ігор Вікторович,
доктор технічних наук, професор

КАТЕРИНЧУК Іван Степанович,
доктор технічних наук, професор

САВЧЕНКО Віталій Анатолійович,
доктор технічних наук, професор

КОВБАСЮК Сергій Валентинович,
доктор технічних наук, старший науковий
співробітник

СОЛОННИКОВ Владислав Григорович,
доктор технічних наук,
професор

КОРОЛЮК Наталія Олександрівна,
кандидат технічних наук, доцент

ТЕЛЕЛИМ Василь Максимович,
доктор військових наук, професор

КОЦЮРУБА Володимир Іванович,
доктор технічних наук, доцент

ШЕМАЄВ Володимир Миколайович,
доктор військових наук, професор

КРАВЧЕНКО Юрій Васильович,
доктор технічних наук, професор

Goran SHIMIC,
доктор філософії, професор

ЛАВРІНЧУК Олександр Васильович,
кандидат технічних наук, старший науковий
співробітник

Відповідальний секретар

ГРОЗОВСЬКИЙ Роман Іванович, кандидат військових наук

Технічний редактор

МІНЕНКО Людмила Миколаївна, доктор філософії

MODERN INFORMATION TECHNOLOGIES IN THE SPHERE OF SECURITY AND DEFENCE

ISSN 2311-7249 (Print)

ISSN 2410-7336 (Online)

№ 2(47)
2023

Scientific journal

Founder and Publisher

National Defence University of Ukraine
The journal was founded in 2008

Address:

National Defence University of Ukraine,
Institute of Information and Communication
Technologies and Cyber Defense

Povitroflotskiy ave. 28, Kyiv, 03049

sitnuou@ukr.net

<http://www.sit.nuou.org.ua>

Telephone: (044)-271-07-31, (098)-273-48-62

Fax: (044)-271-07-31

The journal is registered
in the State Registration Service of Ukraine
(certificate KB №20490-10290IP)

The journal is published
in Ukrainian and English

The journal is published thrice a year

According to the orders of the Ministry of Education and
Science of Ukraine № from 17.03.2020 and №886 from
02.07.2020 the journal was included in the List of scientific
professional publications of Ukraine, "B" category,
"technical sciences" and "military sciences" fields,
specialties 122, 124, 253, 255

*Recommended to publication
by the Scientific Council of the National Defence
University of Ukraine
2023/08/21*

When using the materials, the reference to the journal
"Modern Information Technologies
in the Sphere of Security and Defence" is mandatory

The editorial board can have a different viewpoint
than that of the authors

The content of the materials is the authors' responsibility

The journal is indexed in the scientometric bases:
*Google Academy, Index Copernicus,
The Journal Impact Factor,
Directory of Research Journals Indexing (DRJI)*

The journal is presented in the databases:
*Bielefeld Academic Search Engine (BASE),
Directory of Open Access Journals (DOAJ),
Research Bible, WorldCat.*

The journal is added to the libraries:
Vernadsky National Library of Ukraine.

Contents:

<i>Mashtalir V.</i> Introduction	5
<i>Rakushev M., Kravchenko Yu., Pantiushenko R.</i> Analysis of the maintenance of the information and telecommunication system «Terminal» during the large-scale armed aggression of the russian federation against Ukraine.....	7
<i>Dumenko M.</i> Method of distribution of human resources between military formations	12
<i>Nahorniuk O., Avsiievych R.</i> Method of identifying the type of modulation of radio signals of space communication systems in conditions of priori uncertainty.....	19
<i>Shtonda R., Zinchenko M., Chaika Ye.</i> Modern approaches to the application of small digital tropospheric communication stations	25
<i>Mashtalir V., Hudyma O.</i> Conceptual approach to the formation of a model of the organizational structure of the Situation center of the Ministry of Defense of Ukraine.	31
<i>Sydorkin P., Horlichenko S., Nekoz V., Shylan M.</i> Methods of management of information security risks CRAMM and COBIT 5 for Risk.....	41
<i>Yaroshenko Ya.</i> An improved partial methodology for assessing the official's readiness level involved in the manned and unmanned joint aviation group combat flight command and control.....	48
<i>Repilo Iu., Golovchenko O., Riman O.</i> Method for determining the priority of the missiles and artillery units for their equipment with unmanned systems.....	55
<i>Diadechko A., Datsenko I.</i> Recommendations for improving the efficiency of metrological maintenance of measuring instruments for weapon and military equipment parameters control	67
<i>Macliuk L., Havalko V., Kolodiazhnyi A., Dzhygomon S.</i> Information and analytical support for the organization of the work of military administration bodies during planning operations	75
<i>Patsenko S., Gannenko Yu.</i> Functioning of the system of supplying the Armed forces of Ukraine with material resources using information technologies.....	85
<i>Neshcheret I., Zlobin K., Tsykalo Yu.</i> Construction features and recommendations for use nRF24L01 radio module in military technology	91
<i>Mashtalir V., Zhuk O., Minenko L., Artyukh S.</i> Conceptual approaches to the use of wireless sensor networks by the armies of the world's leading countries.....	96
<i>Ilyin D., Starinskyi I.</i> Mathematical model of an autoencoder for ensuring cybersecurity of military information and telecommunications network.....	113
<i>Marchenko A., Voytko V., Kuzmenko V.</i> Recommendations for the development of antenna systems for radio relay communication means.....	119
<i>Artamoshchenko V.</i> The model of military education system based on Markiv chain	125
<i>Shevchuk V., Kryvosheiev V., Shvets M.</i> Requirements for the combat system with UAVs	133
<i>Tsybulia S., Volokyta A.</i> Ways to mask military objects from detection by artificial intelligence systems.....	139
<i>Shkurat B.</i> The methodology of dynamic resource allocation for joint actions of ground-based and air-based air defense means.....	147
<i>Repilo Iu., Prymirenko V., Demianiuk A.</i> The methodology for prioritizing enemy targets for acceptance as possible targets for fire support using the CARVER matrix	155

Editorial Board

Chief Editor

Oleksandr PERMIAKOV,
Doctor of technical sciences, professor

Deputy chief editor

Mykhailo RAKUSHEV,
Doctor of technical sciences, senior research fellow

Editorial Board members:

Ihor VARLAMOV,
candidate of technical sciences,
associate professor

Oleksandr VOITKO,
candidate of military sciences

Serhii HATSENKO,
candidate of technical sciences

Yuriy HUSAK,
doctor of military sciences, professor

Oleksandr ZHUK,
doctor of technical sciences,
associate professor

Andrii ZINCHENKO,
doctor of technical sciences, professor

Ivan KATERYNCHUK,
doctor of technical sciences, professor

Serhii KOVBASJUK,
doctor of technical sciences,
senior research fellow

Nataliia KOROLIUK,
candidate of technical sciences,
associate professor

Volodymyr KOTSIURUBA,
doctor of technical sciences, associate professor

Yurii KRAVCHENKO,
doctor of technical sciences, professor

Oleksandr LAVRINCHUK,
candidate of technical sciences,
senior research fellow

Anatolii LOBANOV,
doctor of military sciences,
professor

Maryna MALANCHUK,
candidate of economic sciences

Oleksandr MATSKO,
candidate of military sciences, professor

Yuriy PRIBYLIEV,
doctor of technical sciences, professor

Yurii REPILO,
doctor of military sciences,
professor

Ihor RUBAN,
doctor of technical sciences, professor

Vitalii SAVCHENKO,
doctor of technical sciences, professor

Vladyslav SOLONNIKOV,
doctor of technical sciences,
professor

Vasyl TELELYM,
doctor of military sciences,
professor

Volodymyr SHEMAIEV,
doctor of military sciences, professor

Goran SHIMIC,
doctor of philosophy, professor

Executive Secretary

Roman HROZOVSKYI, candidate of military sciences

Technical Editor

Liudmyla MINENKO, doctor of philosophy